

Bryssel, 9. lokakuuta 2025
(OR. en)

13406/1/25
REV 1

Toimielinten välinen asia:
2025/0223 (COD)

PROCIV 121
IPCR 67
SAN 586
POLMIL 281
COCON 61
JAI 1331

ILMOITUS

Lähettiläs:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	11689/25 + ADD 1
Asia:	Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja, joka koskee ehdotusta asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten, oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa käytävää periaatekeskustelua varten (13.–14. lokakuuta 2025)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja 13.–14. lokakuuta 2025 pidettävää sisäasioiden neuvostoa varten.

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja pohjaksi keskustelulle, joka käydään oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 13.–14. lokakuuta 2025 ehdotuksesta asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten

Puheenjohtajavaltion tavoitteena tässä keskustelussa on pyytää ministereiltä näkemyksiä lainsäädäntöehdotuksesta asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten.

Ehdotuksella päivitetään ja laajennetaan nykyistä unionin pelastuspalvelumekanismia ja yhdistetään EU:n rahoitustuki terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten. Siinä ehdotetaan myös uusia monialaisia kriisitilanteiden koordinoitintoimintoja, kuten komissioon perustettavaa EU:n koordinoitikeskusta kriisitilanteita varten, sekä siviili- ja sotilasalan EU-tason yhteistyöhön liittyviä toimia. Tätä varten ehdotus sisältää tekijöitä, jotka ovat tärkeitä Euroopan varautumisunionistrategian täytäntöönpanon jatkamisen kannalta.

Eurooppaa ja koko maailmaa ovat viime vuosina koetelleet ennennäkemättömän laajat ja monimutkaiset katastrofit ja kriisit. Sota on palannut Euroopan mantereelle, ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota on muuttanut turvallisuusympäristöä perusteellisesti. Hybridiuhat ovat kasvaneet, ja niiden tavoitteena on heikentää yhteiskuntiemme vakautta, yhteenkuuluvuutta ja häiriönsietokykyä.

Samaan aikaan ilmastomuutoksen vaikutukset käyvät yhä vakavammiksi ja mittasuhteiltaan ennennäkemättömiksi. Euroopassa koetaan yhä useammin äärimmäisiä sääilmiöitä, traagisimmillaan tuhoisia maastopaloja ja katastrofaalisia tulvia. Lisäksi covid-19-pandemia on osoittanut, että Eurooppa ei ole suojassa pandemioilta ja niiden mahdollisilta valtavilta vaikutuksilta. Kaikki nämä tekijät liittyvät toisiinsa ja vaikuttavat usein samanaikaisesti useisiin aloihin.

Tätä taustaa vasten EU:n on valmistauduttava paremmin reagoimaan tuleviin katastrofeihin ja kriiseihin kaikki riskit kattavan lähestymistavan pohjalta. Tätä varten jäsenvaltioiden välistä EU-tason yhteistyötä ja EU:n toimielimiltä saatavaa tukea olisi vahvistettava ottaen samalla huomioon erityyppisten katastrofien ja kriisien erityispiirteet sekä jäsenvaltioiden keskeinen vastuu katastrofien ja kriisien hallinnassa.

Eurooppa-neuvosto kehotti kesäkuussa 2025 neuvostoa ja komissiota jatkamaan työtä, joka koskee EU:n politiikkojen vaikutusta selviytymiskykyyn ja varautumiseen asiaankuuluvilla aloilla,

kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyky mukaan lukien, ottaen huomioon jäsenvaltioiden vastuut ja toimivallan. Se muistutti erityyppisten kriisien erityispiirteistä ja jäsenvaltioiden keskeisestä vastuusta tällaisten kriisien hallinnassa. Tältä osin Eurooppa-neuvosto pyysi neuvostoa antamaan ohjausta komissiolle, jotta se harkitsisi parannuksia tukeen, jota EU antaa jäsenvaltioille pelastuspalvelun alalla sekä muilla asiaankuuluvilla politiikan aloilla, joilla EU:n tuki tuo selvää lisäarvoa.

Tästä lainsäädäntöehdotuksesta käytävä keskustelu on tärkeä osa yhteisiä pyrkimyksiämme määrittää, miten parempaa varautumista koskeva tavoite voidaan parhaiten saavuttaa. Unionin pelastuspalvelumekanismi on ollut onnistunut esimerkki eurooppalaisesta yhteistyöstä ja yhteisvastuusta, ja kaikkien tämän uuden lainsäädännön nojalla päätettävien parannusten olisi perustuttava tähän menestystarinaan ja vahvistettava sitä. Tavoitteeksi olisi asetettava eurooppalaisen yhteisvastuun lujittaminen.

Puheenjohtajavaltio ehdottaa ministereiden harkittavaksi seuraavia kolmea ohjaavaa kysymystä keskustelun jäsentämiseksi:

1. Mitä mieltä olette unionin pelastuspalvelumekanismiin tarkistamista koskevassa lainsäädäntöehdotuksessa esitetyistä tärkeimmistä muutoksista, kuten komission ehdottamista toimista, joilla parannetaan edelleen EU-tason tukea ja EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden välistä koordinointia pelastuspalvelun alalla?
2. Mitä mieltä olette asetuksen uusista monialaisista osista, muun muassa säännöksistä, jotka koskevat siviili- ja sotilasalan yhteistyötä ja komissioon perustettavaa EU:n koordinointikeskusta kriisitilanteita varten, ottaen huomioon nykyiset EU:n ja kansalliset katastrofin- ja kriisinhallintarakenteet?
3. Miten voimme varmistaa, että ehdotuksella lisätään eurooppalaista yhteistyötä ja yhteisvastuuta ottaen samalla huomioon erityyppisten katastrofien ja kriisien erityispiirteet ja kunnioittaen jäsenvaltioiden keskeistä vastuuta ja neuvoston roolia?